

Nr 5.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående överlåtelse av visst område till Dorotea kommun i Västerbottens län; given Stockholms slott den 29 november 1946.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen, att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 29 november 1946.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden WIGFORSS, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Efter gemensam beredning med cheferna för finans- och ecklesiastikdepartementen anför chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Sköld.

Den 16 september 1881 medgav Kungl. Maj:t, att vid avvittningen inom Dorotea socken finge från kronans mark upplåtas ett inom Risbäcks kapelllag beläget område ej mindre för redan uppförd kyrka och anlagd kyrkogård än även till tomter för kyrkostadshus, skolbord och bostad för barnmorska. Kapellaget skulle för sådant ändamål få disponera området under de villkor, länsstyrelsen föreskreve.

I skrivelse den 20 oktober 1943 har kommunalnämnden i Dorotea kommun på uppdrag av kommunens fullmäktige anhållit att förenämnda område måtte utan vederlag överlåtas å kommunen.

Över framställningen ha infordrade utlåtanden avgivits den 25 januari 1946 av länsstyrelsen i Västerbottens län och den 18 april 1946 av kammarkollegium. Vid länsstyrelsens utlåtande funnos fogade yttranden från kyrkofullmäktige i Dorotea-Risbäcks församlingar, stiftsnämnden i Luleå stift samt vederbörande landsfiskal, överlantmätare och länsarkitekt.

Ur yttrandena må återgivas följande beträffande ifrågavarande område lämnade uppgifter.

Risbäcks och Sandviks skifteslag, inom vars gränser området är beläget, har undergått ett den 31 augusti 1915 fastställt laga skifte. I delningsbeskrivningen betecknas området såsom »Vid avvitrningen avsatt kyrkostadsområde för Risbäcks kapellag. 14,48 hektar».

Inom området äro kyrka och kyrkogård belägna.

Genom utslag den 8 maj 1925 har länsstyrelsen fastställt plan och villkor för bebyggande av området. I utslaget har föreskrivits att det skulle åligga Dorotea kommun att avdika och torrlägga kyrkostadsplatsen samt att anlägga gator och utstaka tomter. Några dylika åtgärder ha emellertid icke vidtagits.

Enligt den fastställda planen har en del av området undantagits från bebyggelse samt ytterligare en del avsatts som plats för kyrkstallar under det att återstoden uppdelats i 24 tomter. Av dessa tomter äro sex bebyggda.

Länsarkitekten har i sitt yttrande anmärkt att området borde bliva föremål för förnyad planutredning. Enligt vad länsarkitekten uttalat lämpade sig emellertid hela området icke för bebyggelse på grund av terrängens beskaffenhet.

Kommunalnämnden har uppgivit att kommunen, om den finge förvärva området, skulle låta tomtreglera detsamma samt därefter försälja tomterna, i första hand till dem som hade byggnader uppförda å området.

Enligt vad *länsstyrelsen* i likhet med *landsfiskalen* i ärendet anfört kunde de å området uppförda byggnaderna icke betecknas såsom kyrkostadshus. Något behov av mark för kyrkostadsbebyggelse föreläge icke heller numera i Risbäck. Däremot hade behov av tomter för vanlig bebyggelse visat sig föreligga och ett dylikt behov torde komma att förefinnas jämväl i framtiden. Detta behov kunde bäst tillgodoses genom att kyrkostadsområdet finge tagas i anspråk.

Även *stiftsnämnden* har ansett att särskilt område för s. k. kyrkostugor icke vidare behövde reserveras samt att det förefölle välbetänkt, att kyrkostadsområdet på ett mera ändamålsenligt sätt än hittills indelades i byggnadstomter.

Kyrkofullmäktige ha i sitt yttrande hemställt att området måtte utan vederlag överlämnas till Risbäcks församling, därvid församlingen borde förpliktas bestrida kostnaderna för förvärv och tomtreglering av området.

Stiftsnämnden har biträtt kyrkofullmäktiges framställning under framhållande av att området avsatts företrädesvis för kyrkliga behov. Eventuellt borde området överlämnas till Dorotea och Risbäcks församlingars pastorat. Därest emellertid övervägande skäl skulle tala för att området borde tillfalla den borgerliga kommunen, torde i varje fall kyrkogårdsområdet och ett om-

råde därintill tillräckligt för eventuell framtida utvidgning av kyrkogården böra tilläggas Risbäcks församling.

Såväl *länsstyrelsen* som *kammarkollegium* har förordat att området överlåtes på den borgerliga kommunen, därvid emellertid mark, som prövades erforderlig för kyrkliga ändamål, borde undantagas.

I de avgivna yttrandena har, i den mån frågan om villkor för överlåtelsen berörts, tillstyrkts att överlåtelsen måtte ske utan vederlag. Som skäl härför har framhållits att kostnaderna för områdets planläggning och uppordnande måste bliva betydande samt att tomtvärdena vore mycket låga, varför någon förtjänst av områdets exploatering icke kunde påräknas.

Av vad i ärendet anförts framgår, att ifrågavarande kyrkostadsområde icke *Departements-*
chefen. numera i sin helhet erfordras för sitt ursprungliga syfte men att det däremot för Dorotea kommun är av betydelse att få utnyttja de delar av området, som icke behöva tagas i anspråk för kyrkliga ändamål. Jag vill därför förorda en överlåtelse av dessa delar av området. I likhet med länsstyrelsen och kammarkollegium finner jag, att överlåtelsen bör ske till Dorotea kommun. Med hänsyn till vad som upplysts angående exploateringskostnader och tomtvärden, tillstyrker jag, att överlåtelsen sker utan vederlag. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att framdeles i samband med överlåtelsen meddela närmare villkor för densamma.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av förenämnda kyrkostadsområde i Dorotea socken den mark, som ej erfordras för kyrkliga ändamål, må överlåtas till Dorotea kommun utan vederlag samt på de villkor i övrigt, som Kungl. Maj:t kan komma att föreskriva.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen bifaller Hans Maj:t Konungen och förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Benno Gårdsten.

